

27.5.2024

Päätös jätelain (646/2011) 126 §:n mukaisessa asiassa koskien Forssan kaupungin jätelautakunnan sekalaisen yhdyskuntajätteen jätteenkuljetusjärjestelmää

Osapuolet

Asian vireillepanijat

Eino Järvinen
Jenni Heikkilä
Tero Reiman
Ari Turunen

Vaatimuksen kohde

Forssan kaupungin jätelautakunta

Asian vireilletulo ja vireillepano-oikeus

Valvontapyyntö on toimitettu Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) 21.12.2023.

Jätelain (646/2011) 134 §:n mukaan jollei jätelain 126 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen omasta aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea. Asian vireille panneet osapuolet ovat Forssan jätelautakunnan toimialueen kuntien jäseniä ja siten sellaisia asianosaisia, joilla on jätelain 134 §:ssä tarkoitettu vireillepano-oikeus asiassa.

Asian tausta

Kiinteistönhaltijat ovat valvontapyyntönsä 18.12.2023 pyytäneet Hämeen ELY-keskusta jätelain alueellisena valvontaviranomaisena ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin Forssan jätelautakunnan aluetta koskevan lainvastaisen tilanteen korjaamiseksi. Forssan jätelautakunta toimii Akaan, Euran, Forssan, Huittisten, Humppilan, Jokioisen, Koski TL, Loimaan, Oripään, Punkalaitumen, Sastamalan, Someron, Säkylän, Tammelan, Urjalan ja Ypäjän kuntien yhteistoiminta-alueen yhteisenä jätehuoltoviranomaisena.

Toimivaltainen viranomainen

Hämeen ELY-keskus toimii jätelain 24 §:n mukaisena yleisenä valvontaviranomaisena. Toimivalta on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa päällekkäinen. Jätelain valvonta kuuluu ELY-keskukselle, kun valvonnan kohteena oleva toiminta ulottuu usean eri ympäristönsuojeluviranomaisen toimialueelle ja joissa valvonta edellyttää alueellista toimivaltaa. Forssan jätelautakunnan yhteistoiminta-

27.5.2024

alueen kunnista Hämeen ELY-keskuksen toimialueelle sijoittuvat Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela ja Ypäjä.

Vaatimuksen sisältö ja perustelut

Kiinteistönhaltijat ovat valvontapyynnössään vaatineet, että Hämeen ELY-keskuksen tulee vaatia jätelautakuntaa tekemään jätelain mukainen jätteenkuljetusjärjestelmää koskeva päätös, jonka tehosteeksi tulee asettaa riittävä uhkasakko jätelain 129 §:n mukaisesti.

Valvontapyynnön mukaan pääosassa jätelautakunnan alueen kunnista on voimassa vanhan jätelain mukainen sopimusperusteinen jätteenkuljetus.

Jätelain 149 §:n 4 momentin mukaisesti kunnan, jossa vuoden 1993 jätelaissa tarkoitettu järjestetty jätteenkuljetus jätelain voimaan tullessa hoidetaan sopimusperusteisena jätteenkuljetuksena, on tarkasteltava jätteenkuljetuksen järjestämistä tämän lain 37 §:n 1 momentissa säädettyjen kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytysten perusteella ja tehtävä asiassa päätös viimeistään vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Nykyinen jätelaki on tullut voimaan 1.5.2012 joten päätös olisi tullut tehdä 1.5.2013 mennessä.

Jätelautakunnan päätöksellä 8.11.2023 § 48 jätteenkuljetusjärjestelmää koskeva asia on palautettu valmisteltavaksi tarkempien selvitysten hankkimista varten. Valvontapyynnön mukaan jätteenkuljetusjärjestelmän päätöksentekoa viivytetään perusteettomasti. Riittävät selvitykset on tehty ja jätelautakunta toiminut asiassa lainvastaisesti. Toiminta on aiheuttanut ja aiheuttaa merkittävää haittaa alueen asuinkiinteistöjen jätehuollolle koko jätelautakunnan alueella.

Asian käsittely

Hämeen ELY-keskus on pyytänyt Forssan jätelautakunnalta vastinetta valvontapyynnön johdosta.

Forssan jätelautakunta on vastineessaan esittänyt, että sen toimialueen sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmän tilaa on selvitetty vuosina 2019 ja 2023 valmistuneilla kuljetusjärjestelmäselvityksillä, jotka on tehnyt Ramboll Finland Oy. Toimialueen kunnista Eurassa, Huittisissa ja Säkylässä on jätelain 37 §:n mukainen kuljetusjärjestelmäpäätös kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetuksesta. Lopuissa toimialueen kunnissa on käytössä vuoden 1993 jätelain mukainen sopimusperusteinen kuljetus.

Kuljetusjärjestelmäselvityksen mukaan jätelain ehdot kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta täyttyvät Huittisissa, Jokioisissa, Loimaalla, Oripäässä, Sastamalassa ja Urjalassa. Jätelain ehtojen täyttymisestä ei ole varmuutta Akaassa, Eurassa, Forssassa, Humppilassa, Kosken Tl:ssä, Punkalaitumella, Somerolla, Säkylässä ja Ypäjällä. Jätelain ehdot eivät täyty Tammelassa. Selvityksen mukaan

27.5.2024

jätelain ehtojen täyttymistä olisi mahdollista varmentaa asukaskyselyllä niiden kuntien osalta, joissa ei ole varmuutta jätelain ehtojen täyttymisestä.

Forssan kaupungin jätelautakunta käsitteli kuljetusjärjestelmäasiaa kokouksissa 7.6.2023 § 26 ja 8.11.2023 § 48. Marraskuun kokouksessa jätelautakunta päätti palauttaa sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmän uudelleen valmisteluun. Jätelautakunta on hyväksynyt päätöksellään 17.1.2024 § 2 suunnitelman sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmän tilan lisäselvitysten toteuttamisesta.

Hämeen ELY-keskus on varannut valvontapyynnön jättäneille tilaisuuden vastaselityksen jättämiseen jätelautakunnan vastineen johdosta. Vastaselitystä ei ole jätetty.

Hämeen ELY-keskuksen päätös

Hämeen ELY-keskus hylkää jätelain hallintopakkoa koskevan vaatimuksen.

Hämeen ELY-keskus kehottaa Forssan kaupungin jätelautakuntaa tekemään jätelain 149 §:n 4 momentin edellyttämän päätöksen sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmästä 31.12.2024 mennessä.

Päätöksen perustelut

Jätelain 126 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo jätelakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteensiirtoasetusta taikka elohopea-asetusta tai sen nojalla annettua säännöstä, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa.

Jätelain 129 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Hallintolain 31 §:n mukaisesti viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Forssan kaupungin jätelautakunta on päättänyt toimialueensa sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmästä vuonna 2015. Päätöksistä valitettiin hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka kumosi päätökset muiden kuin Euran, Säkyän ja Huittisten kuntien osalta.

Jätelautakunnalta saadun selvityksen mukaan asiaa koskevaa päätöstä on valmisteltu vuosina 2019 ja 2023 valmistuneilla kuljetusjärjestelmäselvityksillä. Forssan kaupungin jätelautakunta on

27.5.2024

päätöksellään 8.11.2023 § 48 palauttanut sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmäpäätöksen uudelleen valmisteltavaksi. Lisäselvitykset koskevat liittymättömien kiinteistöjen asteen tarkempaa selvitystä ja selvitystä siitä, miksi osa kiinteistöistä ei ole liittynyt järjestettyyn jätehuoltoon. Lisäksi jätelautakunta on päättänyt toteuttaa asukaskysely hallintolain 41 §:n mukaisesti, jolla pyritään varmentamaan jätelain 37 §:n ehtojen täytyminen. Hinnoittelutietoja koskevaa selvitystä täydennetään laajemmalla otannalla alueella toimivista yrityksistä.

Hämeen ELY-keskus toteaa, että sen toimialueelle sijoituissa Forssan jätelautakunnan yhteistoiminta-alueen kunnissa ei ole tehty jätelain 149 §:n 4 momentin edellyttämää päätöstä jätteenkuljetuksen järjestämisestä. Vuonna 2015 asiaa koskeva päätös on kumoutunut korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä ja siten asia palautunut uudelleen valmisteltavaksi.

Viranomaisen on hallintolain mukaisesti huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Viranomaisella on aineellinen menettelyjohtovalta ja päävastuu asian selvittämisestä. Lain esitöiden mukaisesti viranomaisen velvollisuutena on hankkia sellaiset tiedot ja selvitykset, joilla se arvioi olevan merkitystä asian ratkaisemiselle. Selvitysten riittävyden ja tarpeellisuuden osalta harkinta on jätetty päätöksestä vastaavalle viranomaiselle.

Sekalaisen yhdyskuntajätteen jätteenkuljetusjärjestelmää koskeva päätös on jätelautakunnassa valmisteltavana ja asian käsittelyä edistetty lausuntomenettelyin. Viranomaisen on voinut asiassa saadun palautteen perustella palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi, kun se on katsonut, että lisäselvitysten tekeminen tai teettäminen on asian ratkaisemisen kannalta tarpeen. Ottaen huomioon asian käsittelyn aiemmat vaiheet, käsittelyn vaihe sekä viranomaisen harkintavalta lisäselvitysten tarpeellisuudesta, Hämeen ELY-keskus katsoo, että jätteenkuljetusjärjestelmän päätöksentekoa koskien ei ole tarpeen antaa jätelain 126 §:ssä tarkoitettua määräystä.

Ottaen kuitenkin huomioon tilanteen lainvastaisuus, on valvontaviranomainen katsonut tarpeelliseksi antaa asiassa kehotuksen jätteenkuljetusjärjestelmää koskevan tilanteen korjaamiseksi.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Kehotus on asian oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu valmisteleva toimenpide, johon ei saa hakea muutosta valittamalla.

27.5.2024

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt lakimies Ilona Varis ja ratkaissut valvontapäällikkö Sinikka Koikkalainen.

Liitteet

Valitusosoitus

Jakelu

Eino Järvinen, saantitodistuksin
Jenni Heikkilä, saantitodistuksin
Tero Reiman, saantitodistuksin
Ari Turunen, saantitodistuksin
Forssan kaupungin jätelautakunta, sähköisesti

Tiedoksi

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tämä asiakirja HAMELY/2622/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
HAMELY/2622/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Varis Ilona 27.05.2024 12:34

Ratkaisija Koikkalainen Sinikka 27.05.2024 13:07

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) mukaisesti hakea siihen muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavalla tavalla. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näydetä. Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näydetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä. Jos tiedoksianto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksiantona, käy tiedoksiantoaika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja vaatimusten perustelut
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiamiehen valtakirja; asianajajan, julkisen oikeusavustajan tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan tulee esittää valtakirja vain, mikäli hallinto-oikeus niin määrää
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän toimittaminen on lähettäjän vastuulla. Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies tai lähetin välityksellä. Sen voi lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostina. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on arkisin kello 8.00–16.15. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki:

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1122/2021) maksujen tarkistuksesta on tullut voimaan 1.1.2022.

Asetuksen 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on tällä hetkellä 270 euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42210; Faksi: 029 56 42269